

E80-083

F1a
F1b
102
101



BMS001002578
E80-083
Grize Literatuur

HET BEGRIP VERZORGINGSSTAAT

Keuzebibliografie van Nederlandse literatuur
verschenen tot 1 april 1980, waarin de begrippen
verzorgingsstaat, welvaartsstaat, welzijnsstaat
of sociale rechtsstaat gehanteerd worden.

J. Seidel
juli 1980

Werkstuk Opleiding tot Wetenschappelijk Bibliothecaris
Universiteit van Amsterdam (Singel 425)
Begeleider H. Sleurink

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel.: 243736/243737/243738/243739

~~Instituut voor Wetenschap der Politiek~~
~~Universiteit van Amsterdam~~

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding tot het onderwerp p. 1
2. Verantwoording en gebruiksaanwijzing p. 4
3. Verklaring van afkortingen p. 7
4. Lijst van titels
 - I Algemene beschouwingen over de verzorgingsstaat p. 9
 - II Politiek-ideologische problemen en de verzorgingsstaat p.14
 - III Sociaal-ekonomische problemen en de verzorgingsstaat p.18
 - IV Rechtsstaat en verzorgingsstaat p.22
 - V Overheidsapparaat, overheidsbeleid en verzorgingsstaat p.25
 - VI Welzijnsbeleid en verzorgingsstaat p.27
5. Registers
 - a. Alfabetisch register op auteursnamen p.29
 - b. Alfabetisch register op belangrijke woorden uit de titel p.32
 - c. Tijdschriftenlijst p.36

1. Inleiding tot het onderwerp

Steeds vaker wordt tegenwoordig openlijk betwijfeld, of "de verzorgingsstaat" wel ongeschonden door de huidige economische crisis heen zal komen. Het onderwerp van deze bibliografie is de vraag, wat de sociale wetenschappers en politici die deze twijfels uiten eigenlijk verstaan onder het begrip verzorgingsstaat. Vroeger sprak een ieder van welvaartsstaat, tegenwoordig heet het verzorgingsstaat, maar sommigen vinden deze begrippen te ideologisch en spreken van industriële maatschappij of van kapitalisme. Wanneer zijn termen als verzorgingsstaat en welvaartsstaat in omloop gekomen en hoe zijn ze gedefinieerd en theoretisch gefundeerd? Op deze vraag behoren de hier verzamelde titels een antwoord te geven.

Voor een inleidende karakterisering van het begrip verzorgingsstaat weet ik niets beters dan een citaat uit P.den Hoed, p.33-34(zie nr.1):

"In de meeste omschrijvingen van het begrip verzorgingsstaat staan de volgende drie elementen centraal:

1. De bevordering van een hoogontwikkelde economie door overheidsingrijpen met instandhouding van het stelsel van ondernemingsgewijze produktie en een ten opzichte van de individuele sfeer terughoudende opstelling van de overheid.
2. Een op democratische leest geschoeid stelsel van overheidszorg dat zich het collectieve sociale welzijn van de bevolking ten doel stelt.
3. De inschakeling bij (de organisatie van) de uitvoering van beide doelstellingen van relatief autonome intermediaire structuren die zich hebben ontwikkeld uit of zijn ingesteld met het oog op de samenwerking c.q. solidariteit van maatschappelijke groepen.

Voor deze drie kenmerken geldt dat zij een uitvloeisel zijn van ideologische stromingen die zich konden verenigen in het middel van de verzorgingsstaat teneinde daarin elk hun eigen doeleinden na te kunnen streven. In essentie is de verzorgingsstaat de maatschappelijke belichaming van de garantieformule: de samenleving georganiseerd als nationale staat waarborgt alle burgers een redelijk bestaan. Daartoe houdt de samenleving, geleid en gestimuleerd door de overheid, een uitgebreid stelsel van voorzieningen in stand, die een gevarieerde verzorging van de burgers tot opdracht hebben."

Enige aanvullende opmerkingen zijn toch op hun plaats. De verzorgingsstaat is een politiek compromis tussen verschillende ideologische stromingen in Nederland en daarmee in de verste verte niet zo'n stabiele garantie voor het collectieve sociale welzijn als dit citaat lijkt uit te drukken: politieke compromissen zijn permanent afhankelijk van de uitkomst van de politieke strijd die zich voordoet in een bepaalde fase van de maatschappelijke ontwikkeling. Juist deze politieke kant van de verzorgingsstaat en de relatie die steeds meer gelegd wordt tussen parlementaire democratie, grondrechten van burgers en de verzorgingsstaat, vormen het onderwerp van deze bibliografie. Het accent ligt dus op de politieke, bestuurlijke en juridische (rechtsstaat) kanten van de verzorgingsstaat.

Het gaat meer om staat dan om verzorging.

Inhoudelijk en bibliografisch vormen de in 1978 verschenen publikaties

Bedreigde democratie; parlementaire democratie en overheidsbemoeienis in de economie (zie nr.7) en

De stagnerende verzorgingsstaat (zie nr.9)

samen (als eenheid) de uitgangspunten voor deze bibliografie.

Daarmee wordt het hierboven gestelde nogmaals benadrukt.

Aan de orde is de vraag, hoe eigenlijk het begrip verzorgingsstaat gedefinieerd wordt als het mogelijk is, dat steeds vaker de handhaving van collectief sociaal welzijn als een gevaar voor de parlementaire democratie gezien wordt.

Ook de gebruikte indeling in rubrieken wil de literatuur volgens deze accenten ordenen en samenbrengen. De meeste benamingen zullen voor zich spreken, maar hoofdstuk V, Overheidsapparaat, overheidsbeleid en verzorgingsstaat behoeft nog een toelichting.

Ook vanuit bestuurskundig oogpunt is het begrip verzorgingsstaat de laatste jaren aktueel geworden. Rubriek V heeft de meest recente publikaties van alle rubrieken,

hetgeen niet in de laatste plaats veroorzaakt zal zijn door het in 1979 gehouden congres van de Vereniging voor Bestuurskunde: De verzorgingsstaat: bestuurlijk een chaos? (zie nr.98). Hoewel de verzorgingsstaat uit bestuurskundig oogpunt misschien niet veel zal verschillen van de verzorgingsstaat uit politiek of welzijns-oogpunt, bleek toch voldoende literatuur van een geheel eigen karakter aanwezig om deze aparte rubriek te rechtvaardigen. Maar voor alle rubrieken geldt, dat zij literatuur bevatten die over één en hetzelfde onderwerp gaat: de sociale realiteit die aangeduid wordt door middel van de begrippen verzorgingsstaat, welvaartsstaat, welzijnsstaat of sociale rechtsstaat.

2. Verantwoording en gebruiksaanwijzing

Deze bibliografie is een keuzebibliografie van Nederlandse literatuur waarin de begrippen verzorgingsstaat, welvaartsstaat, welzijnsstaat of sociale rechtsstaat gehanteerd worden.

Hiermee wordt bedoeld: publikaties van Nederlanders in Nederland verschenen, waarin het begrip verzorgingsstaat (of de genoemde verwante begrippen) als zodanig aan de orde komt. Het hoeft geen wetenschappelijke theorievorming te zijn, maar er moet wel een serieus bespiegelend element aanwezig zijn in de gekozen publikatie, welke bespiegeling inhoudelijk over het onderwerp dient te gaan.

De huidige mode om allerlei onderwerpen in de verzorgingsstaat te situeren, is vaak nogal misleidend. "Sexualiteit in de verzorgingsstaat" gaat over sexualiteit en niet over de verzorgingsstaat als zodanig. Het staatsbegrip is de kern waar alles om draait. Dus "Sociale planning in de verzorgingsstaat" wordt alleen daarom geselecteerd, omdat het een paar bladzijden gedachtenvorming over het begrip verzorgingsstaat bevat. Sociale planning is hier niet relevant, hoezeer dat verschijnsel ook inhoudelijk met de verzorgingsstaat samenhangt. Hetzelfde geldt voor onderwerpen als welzijnsbeleid, sociale zekerheid, bestuursrecht en dergelijke. Hier ligt een duidelijk keuze-element: inhoudelijke afbakening van het onderwerp en een kwaliteitssselectie. Omdat de theorievorming in Nederland naar mijn mening nog niet erg ver gevorderd is en er veel te veel geleund wordt op buitenlandse publikaties, is het kwaliteitskriterium niet erg streng gehanteerd. Het doel van deze bibliografie is, op verschillende vakgebieden een aantal literatuurplaatsen vast te leggen, zodat het voor een theoretisch (politiek-theoretisch, ideeënsociologisch) onderlegde sociale wetenschap per mogelijk wordt een onderzoek te doen naar de ideologische wortels van het begrip verzorgingsstaat in Nederland. Vandaar, dat een oppervlakkige publikatie voor het ene vakgebied van belang kan zijn, terwijl dezelfde oppervlakkig-

heid in een ander vakgebied niet tot opname in de bibliografie heeft geleid.

Deze bibliografie bevat zeer kleine literatuureenheden (delen van boeken, kleine tijdschrift-artikelen) en bedoelt in hoge mate interdisciplinair te zijn. Dat weerspiegelt zich ook in de gebruikte rubrieken waarin de literatuur ingedeeld wordt. Deze indeling is in feite geen andere dan de indeling der sociale wetenschappen, waarbij sociologie en economie zijn samengevoegd, bestuurskunde en politiekologie gescheiden zijn gehouden en de andragogie het tot een aparte rubriek heeft gebracht, dankzij de betekenis van het welzijnsbeleid voor het onderhavige onderwerp. Boeken en themanummers die in te delen zijn in meer rubrieken komen alleen in rubriek I (Algemeen), delen van boeken en tijdschriftartikelen worden in dat geval meervoudig ingedeeld. Binnen de systematische indeling zijn de titels chronologisch geordend, waarbij de nieuwste titels voorop gezet zijn. Binnen gelijke verschijningsjaren worden de titels alfabetisch geordend naar de eerste auteur (of titelwoord bij anoniem). De op deze wijze geordende titels zijn tevens voorzien van volgnummers.

Van de titels wordt aangegeven de titel, auteur, druk, plaats van uitgave, uitgever, jaar van uitgave, delen of bladzijden, reeks en annotatie (in deze volgorde). Alleen als de titel zeer onduidelijk is, wordt de inhoud van een werk in de annotatie kort weergegeven. Naast de systematische indeling, die de opgenomen titels op een grove manier inhoudelijk ordent, zijn er nog de registers op titelwoorden en op auteurs, die een ontsluiting van de titels geven. Het register op belangrijke titelwoorden gaat wat verfijnder inhoudelijk te werk, maar het kan niet genoeg benadrukt worden, dat de titel van een publikatie nog lang niet alles over de inhoud ervan zegt. Het register op auteursnamen biedt louter een formele ontsluiting voor diegenen, die na willen gaan welke publikaties van een bepaalde auteur zijn opgenomen.

Tenslotte nog iets over de vindplaatsen van de vermelde

werken. Er is om te beginnen een tijdschriftenlijst, waarin de gebruikte afkortingen voor tijdschriften worden vermeld alsmede hun voornaamste vindplaats. Voor de vermelde vindplaatsen van boeken en tijdschriften geldt eenzelfde principe, namelijk dat ernaar gestreefd is, in de eerste plaats (en vaak alleen) de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam of een van haar instituten te vermelden. Pas als dit onmogelijk was, is in een aantal gevallen een Haagse vindplaats vermeld. Dat dan vaak het Ministerie van Binnenlandse Zaken uit de bus kwam, is debet aan het feit dat de auteur van deze bibliografie op het moment van publikatie bij dit Ministerie werkzaam was.

3. Verklaring van afkortingen

(zie ook de tijdschriftenlijst op p.36)

ARJOS	Anti-revolutionaire Jongerenorganisatie
BDA	Bibliotheek- en Documentatie Akademie
BiZa	Ministerie van Binnenlandse Zaken
BNS	Bibliografie der Nederlandse Sociologie
COM	Computeroutput on Microform
CPB	Centraal Planbureau
CRM	Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
CSB	Centrale Sociologische Bibliografie
EVD	Economische Voorlichtingsdienst
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging
IISG	Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
INT	Intermediair
IPSO	Instituut voor Politiek en Sociaal Onderzoek, A'dam
IWA	Instituut voor de Wetenschap der Andragogie, Universiteit van Amsterdam
IWP	Instituut voor de Wetenschap der Politiek, Universiteit van Amsterdam
KB	Koninklijke Bibliotheek
KUN	Katholieke Universiteit Nijmegen
NBLC	Nederlands Bibliotheek en Lectuur Centrum
NKV	Nederlands Katholiek Vakverbond
PvdA	Partij van de Arbeid
PPR	Politieke Partij Radikalen
SCP	Sociaal-cultureel Planbureau
SER	Sociaal-economische Raad
SI	Sociologisch Instituut, Universiteit van Amsterdam
SIL	Sociologisch Instituut, Rijksuniversiteit Leiden
SISWO	Stichting Interuniversitair Sociaal-weten- schappelijk Onderzoek
SIU	Sociologisch Instituut, Rijksuniversiteit Utrecht

SMO	Stichting Maatschappij en Onderneming, Scheveningen
SOZA	Ministerie van Sociale Zaken
SWIDOC	Sociaal-wetenschappelijk Informatie - en Documentatie Centrum, Amsterdam
TH	Technische Hogeschool Delft
UBA	Universiteitsbibliotheek, Universiteit van Amsterdam
UDC	Universele Decimale Classificatie
VUGA	Verenigde Uitgevers voor de Gemeente- Administratie
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regerings- beleid

4. Lijst van titels

I Algemene beschouwingen over de verzorgingsstaat

1. Problemen in de verzorgingsstaat : een literatuur-
verkenning / P. den Hoed
p. 33-45 In : De verzorgingsstaat : bestuurlijk een
chaos ? 1980 (zie nr. 98)
2. Verzorgingsstaat en intermediaire structuren /
H.P.M. Adriaansen
S O W 22 (1979) 204-220
3. De crisis van de verzorgingsstaat. - Amsterdam:
I.P.S.O. , 1979 . - 84 p.
Studieuitgave Instituut voor politiek en sociaal
onderzoek
IWP
4. Spanningen in de democratische verzorgingsstaat.
C M U 18 (1979) 185-210
Themanummer
5. Het ethos van de verzorgingsstaat ; een cultuur-
sociologische bijdrage / A.C.Zijderveld
S O W 22 (1979) 179-203
6. Onze verzorgingsstaat / T. de Bakker (et al.)
R E F 20 (1978) 4-14
Themanummer
7. Bedreigde democratie ? ; parlementaire democratie en
overheidsbemoeienis in de economie / onder red. van
H. Daudt en E. van der Wolk ; met bijdragen van
F. Bolkestein et al. - Assen ; Amsterdam : van Gorcum ;
Intermediair , 1978. - 149 p.
Eerder gepubliceerd in INT 14 (1978) 1-37
BiZa a 42.237

8. Democratie en welvaartstheorie ; tweede geheel herziene druk / J. v.d. Doel. - Alphen a/d Rijn : Samsom , 1978
...- 235 p.
Serie maatschappijbeelden , 28
UBA P 78 - 1147
9. De stagnerende verzorgingsstaat / red. J.A.A. van Doorn en C.J.M. Schuyt. - Amsterdam ; Meppel : Boom , 1978
. - 232 p.
UBA PK 78 - 987
BiZa a 41.021
10. J.A.A. van Doorn en C.J.M. Schuyt (redactie) , De stagnerende verzorgingsstaat / H.A. van Stiphout
S E D 35 (1978) 451-454
Boekbespreking
11. Verzorgingsstaat : beleid, onderzoek, ideologie.
T A G 6 (1977) 257-308
Themanummer
12. De sociale toekomst van de verzorgingsstaat /
C.J.M. Schuyt
B E M 3 (1976) 190-201
13. De mens is de mens een zorg ; over verstatelijking van verzorgingsarrangementen / A. de Swaan
G I D 139 (1976) 35-47
14. Welvaartsstaat
p. 776 In : Grote Winkler Prins. - 7e dr. -
Amsterdam ; Brussel : Elsevier , 1976. - Deel 19
UBA Alg.Leeszaal
15. F. van Heck , Van hoogkapitalisme naar verzorgingsstaat ; een halve eeuw sociale verandering 1920 -1970 /
J. Goudsblom
M E M 49 (1974) 428-431
Boekbespreking

16. F. van Heek , Van hoogkapitalisme naar verzorgingsstaat ; een halve eeuw sociale verandering 1920 -1970 /
J.H.N.Grandia
E S B 59 (1974) 802-803
Boekbespreking
17. De welvaartsstaat / P.J. Oud. - Amsterdam : Sociografisch Instituut Universiteit van Amsterdam , 1974 . - 49 p.
Publikatie nr. 17
18. Van hoogkapitalisme naar verzorgingsstaat ; een halve eeuw sociale verandering 1920 -1970 / F. van Heek. - Meppel : Boom , 1973. - 8e dr. - 340 p.
Vooral van belang hfst. 4, 17, 18
IWP 251.61
19. In het teken van de welvaartsstaat - poging tot een paradigma / P. Thoenes
S O G 20 (1973) 153-158
Onderzoeksopzet SIU
20. De toekomst van de welvaartsstaat / P. van Daalen
p. 287-298 In : Onderzocht en overdacht : sociologische opstellen voor prof. dr. F. van Heek, samengesteld ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar in de empirische sociologie, RU Leiden . - Rotterdam : Universiteitspers , 1972
UBA VV 150 47 : boekafl.
21. Rechtsstaat, welvaartsstaat, welzijnsstaat; bestemd voor ARJOS Studiekonferentie 3 en 4 oktober 1969 / H. van den Berg. - Den Haag , 1969 . - 24 p.
CRM 1969 H 9

22. The societal state ; the modern osmosis of state and society as presenting itself in the Netherlands in particular ; a case study of a general trend / P.E. Kraemer. - Meppel : Boom , 1966. - 8e dr. - 210 p.
Oorspronkelijk proefschrift Leiden
Afbakeningsdefinities en verspreide opmerkingen over de welfare state op p. 13-16, 26, 110, 132-134, 137, 142, 147, 152, 154, 167, 183-184

UBA N 66-172
23. De welvaartsstaat; een inleidende beschouwing / M. Ruppert. - Kampen : Kok , 1965 . - 92 p.
IWP 210
24. De welvaartsstaat / W. Albeda
E E M 17 (1969) 65-72
25. Sociaal-ethische aspecten van de welvaartsstaat / E. de Vries
E E M 17 (1969) 73-84
26. Tussen machtsstaat en welvaartsstaat / B.W. Schaper.
- Assen : van Gorcum , 1963
Hoofdstuk 7 , p. 129-165 : De welvaartsstaat ... en hoe verder ? geeft een goed overzicht van de mogelijke definities van het begrip welvaartsstaat
UBA 2897 F 18

27. De elite in de verzorgingsstaat ; sociologische proeve van een terugkeer naar domineesland / P. Thoenes. - Leiden : Stenfert Kroese , 1962 . - 8e dr. - 268 p. - Publikatie van het SIL , 7.
Oorspronkelijk proefschrift Leiden
Hoofdstuk 6 , p. 124-165 : Het karakter van de verzorgingsstaat bevat enige theoretische beschouwingen over het begrip verzorgingsstaat
UBA X 4323 7
IWP 250/341
Ook vertaald als : The elite in the welfare state , ed. by J.A. Banks, translated by J.E.Bingham . - New York : Free Press , 1966
Verkort gepubliceerd als : The elite in the welfare state
p. 172-180 In : Power in societies ; ed. by M.E.Olsen. - London : Macmillan, Collier-Macmillan , 1972
IWP 522 POW
28. Over de term " welvaartsstaat " / A.M. Donner
p. 551-565 In : Mededelingen der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen , afd. Letterkunde Nieuwe reeks , deel 20, nr. 15
- Amsterdam : Noord-Hollandse Uitgevers Maatschappij , 1957
UBA VV 69
29. Enkele problemen van de welvaartsstaat .
S E D (1953) 231-253
Verslag van een gesprek tussen W.Banning, J.J.Buskes, H.J.Hofstra, J. de Kadt, J.A.M. van Lier, Fred.L.Polak, W.Schermerhorn en J.M. den Uyl

II Politiek - ideologische problemen en de verzorgingsstaat

30. Parlementaire democratie en stagnerende economische groei / J.Th.J. van den Berg
p. 68-90 In : Parlementaire controle en democratie in de verzorgingsstaat ; staatsrechtcongres 1980. - Utrecht : Ars Aequi libri , 1980 .
Serie staats- en bestuursrecht , 3
BiZa d 46089
31. Partijkontrolle en overheidsbeleid / C. van Arnhem en H.Keeman
T P E 3 (1979) 57-86
Paragraaf 3 : Welvaartsstaat en partijkontrolle : overheidsbeleid en politieke strijd
32. Vasthouden aan de verzorgingsstaat gaat gepaard met heftiger klassenstrijd ; indoctrinatie in opmars door de massaproductie van kennis / A. Constandse
V O R 28 (1979) 160-165
33. Verzorgingsstaat , democratie en socialisme / H. Daudt
p. 15-40 In : Het eerste jaarboek voor het democratisch socialisme / onder red. van J.Bank, M. Ros en B. Tromp .
- Amsterdam : Arbeiderspers , 1979
IWP Br.Dau
34. Nogmaals de innerlijke grenzen van de staatsmacht ; antwoord aan Scheltens en Goudzwaard / H.J. van Eikema Hommes
C M U 18 (1979) 263-266
35. Emancipatie vraagt meer democratie dan er gegeven wordt ; educatie als pacificatie met of strijd tegen kapitalistisch karakter van de staat / K. Hammink
V O R 28 (1979) 207-218
36. Ontbrekende ideologie / F. van Heck
C M U 18 (1979) 197-198

37. De bedreigde democratie ; naar aanleiding van recente discussies over de toekomst van de parlementaire democratie / D. Hellema
p. 12-27 In : De crisis van de verzorgingsstaat , 1979
(zie nr. 3)
38. De onheilspellende paradox van de verzorgingsstaat /
K.Koch
p. 72-108 In : Het eerste jaarboek voor het democratisch
socialisme / onder red. van J. Bank, M. Ros en B. Tromp .
- Amsterdam : Arbeiderspers , 1979
IWP Br.Koc
39. Verzorgingsstaat komt uit de loop van het socialisme ;
de glibberige gelei van de geleidelijkheid / T. Kreykamp
V O R 28 (1979) 241-245
Bespreking van den Uyls " Inzicht en uitzicht " en Meijers
" Welzijnsbeleid "
40. De niet zo sterke staat, de niet zo mondige burger en
de onbegrepen samenleving ; problemen der democratie /
P. Thoenes
C M U 18 (1979) 43-48
41. Verzorgingsstaat en parlementaire democratie / G.M. de
Vries
L B R 20 (1979) 45-48
Kanttekeningen bij Bedreigde democratie ? parlementaire
democratie en overheidsbemoeienis in de economie (nr.7)
42. Politieke participatie en parlementaire democratie /
J.Th.J. van den Berg
C M U 17 (1978) 73-79
43. De innerlijke grenzen van de staatsmacht / H.J. van
Eikema Hommes
C M U 17 (1978) 174-179

44. Innerlijke grenzen van de staatsmacht ; een reactie /
B. Goudzwaard
C M U 17 (1978) 258-259
45. Dreigend collectivisme ? / D.F. Scheltens
C M U 17 (1978) 260-263
Reactie op van Eikema Hommes (nr. 43)
46. De zorgelijke verzorgingsstaat : enkele gedachten op het
grensvlak van politiek en economie / G.H. Scholten
p. 20-35 In : Wie zal dat betalen ... ; onder red. van
J.D.M. Kruisinga, -
Scheveningen : SMO , 1978
SMO Informatief , 22
EVD SMIN- 22- 1978
47. Welzijnstheorie en de politiek-ideologische achtergron-
den van de verzorgingsstaat / A.L.T. Notten
T A G 6 (1977) 293-308
48. Theorie achter de verzorgingsstaat ; literatuurverken-
ning en interpretatie / I.Sewandono
B E M (1977) 75-85
Ook opgenomen in De stagnerende verzorgingsstaat , 1978
(zie nr. 9)
49. Het kabinet - Den - Uyl : oordelen over oordelen ; einde
verzorgingsstaat nabij tenzij kabinetsbeleid wordt voort-
gezet / E. van Thijn
C M U 16 (1977) 43-47
50. Democratie en kapitalisme / A. van Veenen
W E S (1977) 4-9
Inleiding tot het themanummer onder die titel
51. De politieke toekomst van de verzorgingsstaat / H.Daudt
B E M 3 (1976) 175-189
Vertaald als : The political future of the welfare state in
N J S 13 (1977) 89-106 en tevens opgenomen in De stag-
nerende verzorgingsstaat , 1978 (zie nr.9)

52. The welfare state and sociology / F. van Heck
N J S 10 (1974) 3-17
Verkorte versie van de rede t.g.v. het afscheid van de
auteur van de Universiteit van Leiden, 7 nov. 1972
53. Verzorgingsstaat en sociologie / F. van Heck. - Meppel ,
1972 . - 30 p.
Afscheidscollege Leiden
IWA Or. 73-2
54. Problemen der democratie / S.W.Couwenberg
p. 1-12 In : Problemen der democratie ; onder red. van
S.W.Couwenberg . - 's Gravenhage , 1965. - eerste bundel
Stichting ter voorlichting over de Oost-West verhouding
Ook verschenen in het tijdschrift 'Oost-West'
UBA P 67 2055
55. Democratie en verzorgingsstaat / P. Thoenes
p. 20-24 In : Problemen der democratie ; onder red. van
S.W.Couwenberg. - 's Gravenhage , 1965. - eerste bundel
Stichting ter voorlichting over de Oost-West verhouding
Ook verschenen in het tijdschrift 'Oost-West'
UBA P 67 2055
56. De machtsstructuur van de welvaartsstaat / M. van de Vall
S E D 17 (1960) 522-531

III Sociaal-ekonomische problemen en de verzorgingsstaat

57. Taakverdeling binnen het openbaar bestuur in de verzorgingsstaat / A. v.d. Jagt , J.M.Staatsen
p. 88-103 In : De verzorgingsstaat : bestuurlijk een chaos ? , 1980
(zie nr. 98)
58. Toekomst van de verzorgingsstaat ; een aanzet tot een radikale visie / M. ter Berg, M.Henkemans, E.H.Klijn
. - Amsterdam , 1979 . - 120 p. + bijln.
PPR Studiestichting voor radikale politieke vernieuwing
BiZa a 46044
59. 'De verzorgingsstaat' of de strijd voor sociale en democratische rechten / G. de Lussanet, G.v.d. Kolk
p. 28-57 In : De crisis van de verzorgingsstaat, 1979
(zie nr. 3)
De verzorgingsstaat in het licht van de arbeidersbeweging
60. Spanningen in de industriële verzorgingsstaat / J.M.M. de Valk
C M U 18 (1979) 185-188
61. Service-clubs en verzorgingsstaat / A.C.Zijderveld
S O W 22 (1979) 221-235
- (7.) Bedreigde democratie ? ; parlementaire democratie en overheidsbemoeienis in de economie / onder red. van H. Daudt en E. van der Wolk
62. Verzorgingsstaat en overheidsbudget / H.J. van de Braak
E S B 63 (1978) 783-786

63. De verzorgingsmaatschappij in de praktijk /
J.A.A. van Doorn
p. 17-46 In : De stagnerende verzorgingsstaat , 1978
(zie nr. 9)
64. Welfare state and welfare society : the Dutch experience
/ J.A.A. van Doorn
N J S 14 (1978) 1-18
- (46.)De zorgelijke verzorgingsstaat ; enkele gedachten op
het grensvlak van politiek en economie / G.H. Scholten
65. Visie NKV . - Amsterdam , 1978 . - 173 p.
p. 13-15 : De laatkapitalistische verzorgingsstaat
FNV
66. De beheersbaarheid van de verzorgingsmaatschappij /
J.A.A. van Doorn
B E M 4 (1977) 115-128
67. De nieuwe afhankelijken : gedachten bij de grenzen van
de vooruitgang / J.A.A. van Doorn . - Scheveningen :
SMO , 1977 . - 28 p.
SMO Informatief , 17
UBA XA 4949
68. Die tijd komt nooit meer terug / J.M. den Uyl
S E D 34 (1977) 265-276
Ook gepubliceerd in INT 14 (1978) 1/2 en opgenomen
in : Bedreigde democratie , 1978 (zie nr.7)
69. Sociale verzekering in Nederland , fijn is anders /
V.C. Vrooland
C P S W 1 (1977) 3-41
70. De economische toekomst van de welvaartsstaat / A.Heertje
B E M 3 (1976) 166-174
Ook opgenomen in De stagnerende verzorgingsstaat , 1978
(zie nr. 9) met als titel De economische toekomst van
de verzorgingsstaat

71. Milton Friedman en de ondergang van de verzorgingsstaat
/ P. Kraemer
C M U 15 (1976) 278-279
72. Analyse van de verzorgingsstaat / A.A.Wentink
p. 7-44 In : Sociologie van de ekonomie / A.A.Wentink,
H.Coenen . - Den Haag : VUGA , 1975 .
Werkstukken sociologie
CRM 1977 Nn 6 II
TH 1821 1652
73. Groei en onkruid in de welvaartsstaat / L. Baeck.
. - 2e dr. - Antwerpen : Nederlandse Boekhandel , 1972
. - 194 p.
UBA P 74 2616
74. Opstellen over inkomensverdeling, sociale zekerheid en
sociaal beleid / H. Deleeck. - Antwerpen ; Utrecht :
Nederlandse Boekhandel , 1972 . - 247 p.
UBA P 74 4019
75. Onze welvaartsstaat ; een economische analyse /
F.Hartog . - Utrecht ; Antwerpen : Spectrum , 1969
. - 247 p.
UBA XX 1924 100
76. Spanningen in de verzorgingsstaat / F.Hartog
M A A 127 (1963) 495-501
77. De grenzen van de welvaartsstaat / J. Pen
S O G 10 (1963) 69 .
78. De vakbeweging in de welvaartsstaat ; een macro- en
micro- sociale analyse / M. van de Vall. - Meppel :
Boom , 1963 . - 270 p.
Oorspronkelijk proefschrift Amsterdam
UBA A 63-43
Hoofdstuk 1 : De welvaartsstaat , p.13-65

79. Prolegomena tot de sociologie van de welvaartsstaat /
C.E.Vervoort
S O G 10 (1963) 58-68

80. De welvaartsstaat als economisch milieu /
M. van de Vall
S O G 8 (1961) 77-90

IV Rechtsstaat en verzorgingsstaat

81. Kanttekeningen bij de staatsrechtelijke vormgeving van de verzorgingsstaat / J.J. Vis
p. 24-32 In : De verzorgingsstaat : bestuurlijk een chaos ?, 1980 (zie nr. 98)
- (34.) Nogmaals de innerlijke grenzen van de staatsmacht ;
antwoord aan Scheltens en Goudzwaard / H.J. van
Eikema Hommes
82. Onderwijsstelsel met veel wetgeving en weinig directe bevoegdheden voor de basis ; de verzorgingsstaat is gebouwd op de rechtsstaat en heeft zich daaruit ontwikkeld / T. van Vleuten
V O R 28 (1979) 233-240
- (43.) De innerlijke grenzen van de staatsmacht / H.J. van Eikema Hommes
- (44.) Innerlijke grenzen van de staatsmacht ; een reactie /
B. Goudzwaard
- (45.) Dreigend collectivisme ? / D.F.Scheltens
83. Het rechtskarakter van de verzorgingsstaat /
C.J.M. Schuyt
p. 73-96 In ; De stagnerende verzorgingsstaat , 1978
(zie nr. 9)
84. Rechtsstaat en verzorgingsstaat / J.J. Vis . - Deventer :
Kluwer , 1978 . - 20 p.
Inaugurele rede Groningen
UBA Or 78- 125
85. Democratische rechtsstaat en het emancipatiestreven /
S.W.Couwenberg . - Rotterdam , 1977
Rede Erasmus Universiteit
UBA Or 77- 16

86. Westers staatsrecht als emancipatieproces ; ontwikkeling van de constitutionele emancipatiefunctie in de democratische rechtsstaat / S.W. Couwenberg. - Alphen a/d Rijn : Samsom , 1977 . - 99 p.
Serie Sociaal-politieke verkenningen
BiZa d 40.191
87. Staatsbegrippen en staatsideeën ; van standenstaat tot welzijnsstaat / A.M. Donner
p. 127-165 (hoofdstuk 12) In : Handboek van het Nederlands staatsrecht ; bewerkt door A.M. Donner / C.W. van der Pot . - 10e herz. dr. - Zwolle : Tjeenk Willink , 1977
BiZa 1 Ca c 41164
88. Staatsrecht en economische macht / S.W. Couwenberg
p. 1-83 In : Staatsrecht en economische macht ; conferentie 19-12-1975. - Amsterdam : Universiteit van Amsterdam , 1976 . - 207 p.
IWP 6.10 STA
89. De omstreden staat ; ontwikkeling en problematiek van de staatstheorie in de 20-ste eeuw / S.W. Couwenberg . - Alphen a/d Rijn : Samsom, 1974 . - 8e dr. . - 132 p.
UBA P 74-3400
Enige opmerkingen over de democratische rechtsstaat en verzorgingsstaat op p. 57-59
90. Recht in de welvaartsstaat / J.L.H. Cluysenaer . - Groningen : Wolters , 1959 . - 23 p.
Rede
UBA Br. 1899-12
91. De rechtsstaat Nederland / F.R. Böhtlingk . - Alphen a/d Rijn : Samsom , 1958
Oratie Amsterdam
UBA Br. 1896-15
Over de begrippen rechtsstaat, welvaartsstaat, sociale rechtsstaat.

(28.) Over de term "welvaartsstaat" / A.M. Donner

92. Rechtsstaat en welvaartsstaat ; Calvinistische juristen
vereniging 9 mei 1956 / W.P.Berghuis . - Kampen , 1956
. - 24 p.

KB Broch. 10807

V Overheidsapparaat, overheidsbeleid en verzorgingsstaat

93. Planning in de verzorgingsstaat ; van chaotisch naar systematisch falen / H.R. van Gunsteren
p. 15-31 In : Planning als maatschappelijke vormgeving / onder red. van J.K.M. Gevers en R.J. in 't Veld . - Deventer : Van Loghum Slaterus , 1980
Boekaflevering 54e jaargang Mens en maatschappij
BiZa c 45495
- (57.) Taakverdeling binnen het openbaar bestuur in de verzorgingsstaat / A. v.d. Jagt en J.M. Staatsen
94. Verzorgingsstaat en (de)centralisatie / M. Oosting
p. 104-113 In : De verzorgingsstaat : bestuurlijk een chaos ? , 1980 (zie nr. 98)
95. De fragmentering van bestuur en beleid in de verzorgingsstaat / C.J.M. Schuyt
p. 33-45 In : Planning als maatschappelijke vormgeving / onder red. van J.K.M. Gevers en R.J. in 't Veld . - Deventer : Van Loghum Slaterus , 1980 .
Boekaflevering 54e jaargang Mens en maatschappij
BiZa c 45495
96. De wereld waarin wij leven / D.J. Wolfson
B E M 7 (1980) 75-86
Toenemende overheidsbemoeienis is volgens schr. de verkeerde weg om socialistische doelstellingen te bereiken.
- (31.) Partijkontrolle en overheidsbeleid / C. van Arnhem en H. Keeman
97. Visies op besturing in de verzorgingsstaat : eenheid en verscheidenheid / P. den Hoed
B E M 6 (1979) 319-329, 335
Ook opgenomen in De verzorgingsstaat : bestuurlijk een chaos ? , 1980 (zie nr. 98)

98. De verzorgingsstaat : bestuurlijk een chaos ? Congress-
publicatie 1979 / onder red. van J. Kooiman . - Alphen
a/d Rijn : Samsom , 1980 . - 168 p.
Geschriften van de Vereniging voor Bestuurskunde, nr. 3
BiZa c 45773
99. De verzorgingsstaat, bestuurlijk een chaos ? / Ph.A.
Idenburg
B E M 6 (1979) 310-318
100. Over grenzen van bestuur / R.J. in 't Veld . - Den Haag :
VUGA , 1978 . - 52 p.
Inaugurale rede KUN
UBA Or. 78-120
101. Sociaal-wetenschappelijk onderzoek en het beleid in de
verzorgingsstaat / I.Sewandono
T A G 6 (1977) 278-292
102. Krijgt de burger wat hem toekomt ? / J. de Lange en
P.B. Lehning
B E M 3 (1976) 270-280
Ook opgenomen in De stagnerende verzorgingsstaat , 1978
(nr. 9), p. 97-119 onder de titel Le client roi, c'est
moi : krijgt de burger wat hem toekomt ?
103. Toekomstplanning ; planning als veranderingsstrategie
in de welvaartsstaat / D.J. van Houten . - Meppel :
Boom , 1974 . - 200 p.
Proefschrift Utrecht, met samenvatting in het Duits
SWIDOC D 74.035
UBA N 74 - 227
Inleiding biedt algemene opmerkingen over de welvaarts-
staat (p. 13-26)
104. Bestuur voor mensen; besluitvorming in de verzorgings-
staat / P. van Daalen. - Meppel : Boom , 1973 . - 193 p.
Proefschrift Leiden
SWIDOC R 67.771
BiZa a 34.680

VJ Welzijnsbeleid en verzorgingsstaat

105. Decentraliseren ja ; maar met behoud van kwaliteit
/ G. Crum
p. 58-84 In : De crisis van de verzorgingsstaat, 1979
(zie nr. 3)
106. Educatie en verzorgingsstaat
V O R 28 (1979) 159-263
Themnummer
107. Sleutelen aan het welzijnsbeleid / P. van Haberden ,
R. Lafaille en J.A. Stalpers
A R S (1979) 175-188
108. Volwasseneducatie en de ontwikkende verzorgingsstaat;
educatie als ' waardevol goed op zichzelf ' is een
valse keuze / R. Hajer
V O R 28 (1979) 166-180
- (35.) Emancipatie vraagt meer democratie dan er gegeven
wordt ; educatie als pacificatie met of strijd tegen
kapitalistisch karakter van de staat / K. Hammink
- (39.) Verzorgingsstaat komt uit de loop van het socialisme ;
de glibberige gelei van de geleidelijkheid / T. Kreykamp
109. Wie gaat de gezondheidszorg beheersen ? / M. van Doorn-
de Leeuw
B E M 4 (1977) 141-147
Ook opgenomen in De stagnerende verzorgingsstaat , 1978
(zie nr. 9)
110. Welzijnsbeleid - op zoek naar een publiek en democra-
tisch model / R. Hajer
T A G 6 (1977) 259-277

111. Het roerende afscheid van de welzijnsroes /
J.J.L. Lindner
J E S 7 (1977) 595-602
112. Beheersproblemen in de welzijnssector / B. Peper
B E M 4 (1977) 129-140
Ook opgenomen in De stagnerende verzorgingsstaat, 1978
(zie nr. 9)
113. De sociale staat kan hier én nu niet bestaan / G. Crum
A T T 5 (1976) 9-14
114. Over de functie van het volksontwikkelingswerk in de
welvaartsstaat / R. Hajer
V O L 15 (1966) 13-30
115. Het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk
Werk als factor bij de opkomst van de welzijnsstaat /
W.C.D. Hoogendijk
A R S 36 (1966) 77-91

5a. Alfabetisch register op auteursnamen

(De cijfers verwijzen naar de volgnummers van de opgenomen titels.)

- A Adriaansen, H.P.M. 2
 Albeda, W. 24
 Arnhem, C. van 31
- B Baeck, L. 73
 Bakker, T. de 6
 Berg, H. van den 21
 Berg, J.Th.J. van den 30, 42
 Berghuis, W.P. 92
 Böhtlingk, F.R. 91
 Borg, M. ter 58
 Braak, H.J. van de 62
- C Cluysenaer, J.L.H. 90
 Constandse, A. 32
 Couwenberg, S.W. 54, 85, 86, 88, 89
 Crum, G. 105, 113
- D Daalen, P. van 20, 104
 Daudt, H. 7, 33, 51
 Deleeck, H. 74
 Doel, J. van den 8
 Donner, A.M. 28, 87
 Doorn, J.A.A. van 9, 10, 63, 64, 66, 67
 Doorn-de Leeuw, M. van 109
- E Eikema Hommes, H.J. van 34, 43
- F Friedman, M. 71
- G Goudsblom, J. 15
 Goudzwaard, B. 44
 Grandia, J.H.N. 16
 Gunsteren, H.R. van 93

- H Haberden, P. van 107
Hajer, R. 108, 110, 114
Hamminck, K 35
Hartog, F. 75, 76
Heek, F. van 15, 16, 18, 36, 52, 53
Heertje, A. 70
Hellema, D. 37
Henkemans, M. 58
Hoed, P. den 1, 97
Hoogendijk, W.C.D. 115
Houten, D.J. van 103
- I Idenburg, Ph.A. 99
- J Jagt, A. v.d. 57
- K Keeman, H. 31
Klijn, E.H. 58
Koch, K. 38
Kolk, G. v.d. 59
Kooiman, J. 98
Kraemer, P.E. 22, 71
Kreykamp, T. 39
Kruisinga, J.D.M. 46
- L Lafaille, R. 107
Lange, J. de 102
Lehning, P.B. 102
Lindner, J.J. 111
Lussanet, G. de 59
- N Notten, A.L.T. 47
- O Oosting, M. 94
Oud, P.J. 17
- P Pen, J. 77
Peper, B. 112

- R Ruppert, M. 23
- S Schaper, B.W. 26
Scheltens, D.F. 45
Scholten, G.H. 46
Schuyt, C.J.M. 9, 10, 12, 83, 95
Sewandono, I. 48, 101
Staatsen, J.M. 57
Stalpers, J.A. 107
Stiphout, H.A. van 10
Swaan, A. de 13
- T Thoenes, P. 19, 27, 40, 55
Thijn, E. van 49
- U Uyl, J.M. den 68
- V Valk, J.M.M. de 60
Vall, M. van de 56, 78, 80
Veenen, A. van 50
Veld, R.J. in 't 100
Vervoort, C.E. 79
Vis, J.J. 81, 84
Vleuten, T. van 82
Vries, E. de 25
Vries, G.M. de 41
Vrooland, V.C. 69
- W Wentink, A.A. 72
Wolfson, D.J. 96
Wolk, E. van der 7
- Z Zijderveld, A.C. 5, 61

5b. Alfabetisch register op belangrijke titelwoorden

(De cijfers verwijzen naar de volgnummers van de opgenomen titels.)

- A Analyse 72, 78
- B Beheersbaarheid 66
Beheersproblemen 112
Beleid 11, 95, 101
Besluitvorming 104
Besturing 97
Bestuur 95, 100, 104
Bestuurlijk 98, 99
Bevoegdheden 82
Burger 40, 102
- C Collectivisme 45
Crisis 3
Cultuur-sociologische bijdrage 5
- D (De)centralisatie 94
Decentraliseren 105
Democratie 8, 33, 35, 50, 54, 55
Democratische rechten 59
- E Economische groei 30
Economische macht 88
Educatie 35, 106
Elite 27
Emancipatie 35
Emancipatiefunctie 86
Emancipatieproces 86
Emancipatiestreven 85
Ethos 5
- F Fragmentering 95
- G Geleidelijkheid 39
Gezondheidszorg 109
Grenzen 34, 43, 44, 77, 100
Groei 73

- H Hoogkapitalisme 15, 16, 18
- I Ideologie 11, 36
Indoctrinatie 32
Industriële verzorgingsstaat 60
Inkomensverdeling 74
Intermediaire structuren 2
- K Kabinet- Den Uyl 49
Kanttekeningen 81
Kapitalisme 50
Klassenstrijd 32
- L Literatuurverkenning 1, 48
- M Machtsstaat 26
Machtsstructuur 56
Mens 13
Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk
Werk 115
- N Nieuwe Afhankelijken 67
N.K.V. 65
- O Onderwijsstelsel 82
Onderzoek 11
Openbaar Bestuur 57
Overheidsbeleid 31
Overheidsbemoeyenis 96
Overheidsbemoeyenis in de economie 7
Overheidsbudget 62
- P Paradigma 19
Paradox 38
Parlementaire democratie 7, 30, 37, 41, 42
Partijkontrolé 31
Planning 93, 103
Politieke Participatie 42
Prolegomena 79

- R Recht 90
 Rechtskarakter 83
 Rechtsstaat 21, 82, 84, 85, 86, 91, 92
- S Samenleving 40
 Service-clubs 61
 Sociaal beleid 74
 Sociaal-ethische aspecten 25
 Sociaal-wetenschappelijk onderzoek 101
 Sociale rechten 59
 Sociale staat 113
 Sociale verandering 15, 16, 18
 Sociale verzekering 69
 Sociale zekerheid 74
 Socialisme 33, 39
 Societal state 22
 Sociologie 53, 79
 Sociologische proeve 27
 Sociology 52
 Spanningen 4, 60, 76
 Staat 40, 89
 Staatsbegrippen 87
 Staatsideeën 87
 Staatsmacht 34, 43, 44
 Staatsrecht 86, 88
 Staatsrechtelijke vormgeving 81
 Staatstheorie 89
 Stagnerende verzorgingsstaat 9, 10
 Standenstaat 87
 State 22
 Strijd 59
- T Taakverdeling 57
 Theorie 48
 Toekomst 12, 20, 37, 51, 58, 70
 Toekomstplanning 103

- V Vakbeweging 78
Verstatelijking 13
Verzorgingsarrangementen 13
Verzorgingsmaatschappij 63, 66
Verzorgingsstaat 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 15, 16, 18, 27, 32, 33, 38, 39, 41, 46, 47, 48, 49, 51, 53, 55, 57, 58, 59, 61, 62, 71, 72, 76, 81, 82, 83, 84, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 101, 104, 106, 108
Visie 65
Volksontwikkelingswerk 114
Volwasseneducatie 108
Vooruitgang 67
- W Welfare society 64
Welfare state 52, 64
Welvaartsstaat 14, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 56, 70, 73, 75, 77, 78, 79, 80, 90, 92, 103, 114
Welvaartstheorie 8
Welzijnsbeleid 107, 110
Welzijnsroes 111
Welzijnssector 112
Welzijnsstaat 21, 87, 115
Welzijnstheorie 47
Wetgeving 82

5c. Tijdschriftenlijst

<u>Afkorting + titel</u>	<u>Volgnummers</u>	<u>Vindplaats</u>
A R S Anti-revolutionaire staat kunde	107,115	UBA VV 3488
A T T Attak	113	CRM T 184
B E M Beleid en maatschap- pij	12,48,51,66,70, 96,97,99,102, 109,112	UBA VV 7964
C M U Civis mundi	4,34,36,40,42, 43,44,45,49,60, 71	IWP
C P S W Cahiers voor de politie- ke en sociale weten- schappen	69	IWP
E E M Evangelie en maatschap- pij	24,25	UBA Y 9006
E S B Economisch statistische berichten	16,62	UBA VV 2013
G I D De Gids	13	UBA VV 58
J E S Jeugd en samenleving	111	CRM T 55
L B R Liberaal reveil	41	IWP

<u>Afkorting + titel</u>	<u>Volgnummers</u>	<u>Vindplaats</u>
M A A Maatschappijbelangen	76	UBA VV 50
M E M Mens en maatschappij	15	SI
N J S The Netherlands journal of sociology	52,64	UBA VV 2087
R E F Reflector	6	CRM
S E D Socialisme en democra- tie	10,29,56,68	UBA VV 2189
S O G Sociologische gids	19,75,79,80	UBA VV 6203
S O W Sociale wetenschappen	2,5,61	UBA VV 6066
T A G Tijdschrift voor agolo- gie	11,47,101,110	UBA VV 7814
T P E Tijdschrift voor poli- tieke economie	31	UBA VV 8730
V O L Volksoopvoeding	114	CRM T 138
V O R Vorming	32,35,39,82, 106,108	CRM T 242
W E S Wetenschap en samenle- ving	50	UBA VV 6961